

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa V. M.
przeciwko A. S. i A. M. S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 6 lutego 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od V. M. na rzecz A. S. i A. M. S. kwotę po 1350
(jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód V. M. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), uwzględniającego apelację pozwanych A. S. i A. M. S. od wyroku Sądu Okręgowego wydanego w sprawie o zapłatę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał występowanie w sprawie dwóch istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Pierwsze z nich miało dotyczyć tego, czy wykładnia oświadczenia woli stanowiącego pokwitowanie zapłaty części długu, w którym wskazano jedynie tytuł, z jakiego powstał ten dług, może prowadzić do stwierdzenia,

że otrzymane świadczenie zarachowano na poczet świadczenia głównego, nie zaś należności ubocznych. Drugie z zagadnień sprowadzało się natomiast do pytania, czy pełnomocnictwo do odbioru środków pieniężnych obejmuje umocowanie do składania w imieniu wierzyciela oświadczeń woli w zakresie sposobu zaliczenia wpłaty.

Sformułowane przez skarżącego kwestie jurystyczne nie spełniają wymagań stawianych zagadnieniom prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lutego 2021 r., IV CSK 328/20). Pierwszy z postawionych problemów stanowi w istocie próbę zweryfikowania konkretnej oceny prawnej przyjętej w sprawie przez Sąd drugiej instancji. Nie ma zatem waloru uniwersalnego, właściwego dla zagadnień prawnych. Podkreślenia wymaga, że reguły tłumaczenia oświadczeń woli, unormowane w art. 65 § 1 k.c., nie pozwalają na kreowanie abstrakcyjnych dyrektyw wykładni oświadczeń określonego rodzaju, w danym przypadku pokwitowań zapłaty. Znaczenie konkretnego pokwitowania powinno być zatem tłumaczone według ogólnych reguł, czyli tak, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało dane oświadczenie, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje.

To treść pokwitowania oraz dalsze czynniki wskazane w ww. przepisie wyznaczają więc możliwe kierunki ustalenia sensu, a w konsekwencji również skutków prawnych stosownego oświadczenia woli. O zastosowaniu *in casu* tych elementów wykładni świadczy argumentacja zawarta w motywach zaskarżonego wyroku, w której wypunktowano racje przemawiające za przydaniem pokwitowaniu określonego znaczenia. Wyniki przeprowadzonej przez sąd analizy mogą jednak w poszczególnych sprawach kształtować się odmiennie, stosownie do okoliczności danego przypadku. Wbrew treści zagadnienia prawnego skonstruowanego przez skarżącego, rozstrzygającego znaczenia nie ma przy tym uwzględnienie, że w pokwitowaniu zapłaty „wskazano jedynie tytuł, z jakiego powstał ten dług”, ponieważ zarówno w takim, jak i w każdym innym przypadku tłumaczenie oświadczenia woli musi brać pod uwagę wszystkie kryteria wskazane w art. 65 § 1 k.c. Oparcie sformułowanego w skardze pytania na przytoczonym wyżej elemencie

„wskazania tytułu” nie nadaje więc dostrzeżonemu problemowi jurydycznemu cech zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotnego zagadnienia prawnego nie stanowi również kwestia zakresu umocowania konkretnego pełnomocnika działającego w imieniu powoda. Nie istnieje szczególna konstrukcja prawna pełnomocnictwa do odbioru środków pieniężnych w imieniu wierzyciela, a zatem udzielenie pełnomocnictwa tego rodzaju należy oceniać tak, jak każde inne pełnomocnictwo, to jest z uwzględnieniem opisanych wyżej kryteriów wynikających z art. 65 § 1 k.c. Oznacza to, że odpowiedź na pytanie stawiane przez powoda będzie kształtowała się różnie w zależności od okoliczności danego przypadku. Sformułowane w skardze kasacyjnej zagadnienie nie może więc służyć do poszukiwania uniwersalnego rozwiązania problemu jurydycznego, lecz dotyczy zastosowania prawa w konkretnej sytuacji.

Oba sformułowane przez skarżącego pytania dotyczą jednostkowego aktu zastosowania prawa, co wyklucza przyjęcie, by miały one wymiar ogólny. Tymczasem skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Zagadnienie prawne jako przyczyna kasacyjna powinno mieć zatem na celu nie tylko wykreowanie stanowiska co do wykładni przepisów, zdatnego do zaaplikowania w sprawie, na której tle dany problem został dostrzeżony, lecz także sformułowanie zapatrywania o uniwersalnych walorach, pozwalającego na rozstrzygnięcie tożsamyh kwestii występujących w innych sprawach sądowych.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach orzeczono na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.

jw